

Velká Chyška výmalba kostela 2008-2009

www.strahovskyclaster.cz / [..](#) / Velká Chyška výmalba kostela 2008-2009

Restaurování výmalby kostela sv. Jana Křtitele ve Velké Chyšce 2008-2009

Ves Velká Chyška byla v majetku Strahovského kláštera od jeho založení v roce 1143. Kostel byl původně, pravděpodobně románský, přestavěný na přelomu 13.-14. století v gotickém slohu. V roce 1698 kostel vyhořel a o rok později byl znovu obnoven. Roku 1897 byl kostel zbořen a na jeho místě byl postaven v roce **1898 kostel novorománský**. Tento byl postaven podle plánů **arch. Antonína Potůčka**.

Kostel je zasvěcen sv. Janu Křtiteli. Stavba je jednolodní s polygonálním závěrem. Po stranách presbytáře jsou dvě čtvercové místnosti sakristie a komory. Loď je zaklenuta čtyřmi poli křížové klenby do pasů. Presbytář je zaklenut polem křížové klenby. Na západní straně lodi kostela je kruchta stojící na třech arkádách. Před západním průčelím je hranolová věž. Na střeše, v úrovni vítězného oblouku, je osazen sanktusník.

Vnitřní interiér je zařízen od **F. Eigla** z Jihlavy. Oltární obrazy a Křížová cesta je od **O. VI. Voráčka** ze Žižkova. Celý interiér je bohatě zdoben dekorativní nástěnnou výmalbou.

Na vnější jižní stěně presbytáře je zazděn renesanční náhrobek z roku 1578, pocházející z původního kostela.

🕒 **restaurátor:** ak. mal. Petr Hampl

🕒 **realizace:** 2008 – 2009

🕒 **R.Č. ÚSKP:** 21018/3-3326

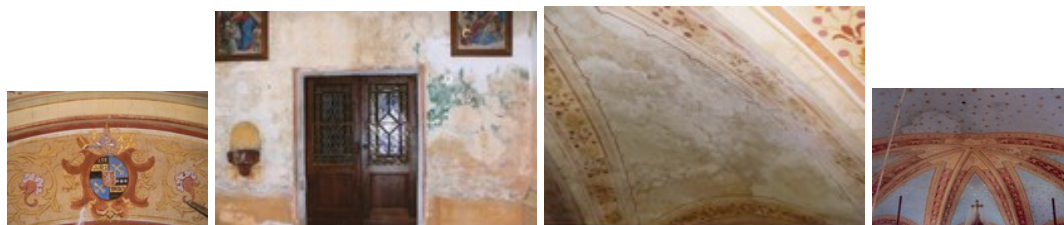
Na obnově se finančně podíleli:

- 🕒 **Královská kanonie premonstrátů na Strahově**
- 🕒 **Obec Velká Chyška**
- 🕒 **Město Pacov**
- 🕒 **Kraj Vysočina**
- 🕒 **Ministerstvo kultury**

Stav před restaurováním:

Předmětem obnovy byla **dekorativní nástěnná výmalba**. Výmalba nebyla od svého vzniku v roce 1898 nikdy restaurována. Špatný stav byl zapříčiněn zejména vysokou vlhkostí, způsobenou zatékáním do kostela. Proto bylo možné k restaurování přistoupit až po kompletní stavební obnově, která proběhla v roce 1998.

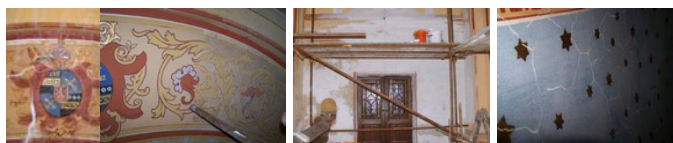
Vysoká vlhkost a zatékání do kostela způsobilo velké množství prasklin a kaveren vyplavených vodou. Došlo k silnému zpráškovatění malby a plošnému úbytku pigmentace. Na velkých plochách se vytvořily výkvěty vápenných solí a zelené organické krusty. Soklové části byly úplně zbaveny malby dlouhodobou vlhkostí a zasolením.

Průběh restaurování:

Nejdříve se celá plocha musela upevnit a odstranit biologická napadení. Sanovaná místa zejména v soklové části byla doplněna vápennou omítkou s jemným minerálním pletivem. Kavery byly injektovány. Vlasečnicové praskliny byly vytmeleny. Po zarovnání a obroušení tmelených ploch bylo přistoupeno k barevné retuši.

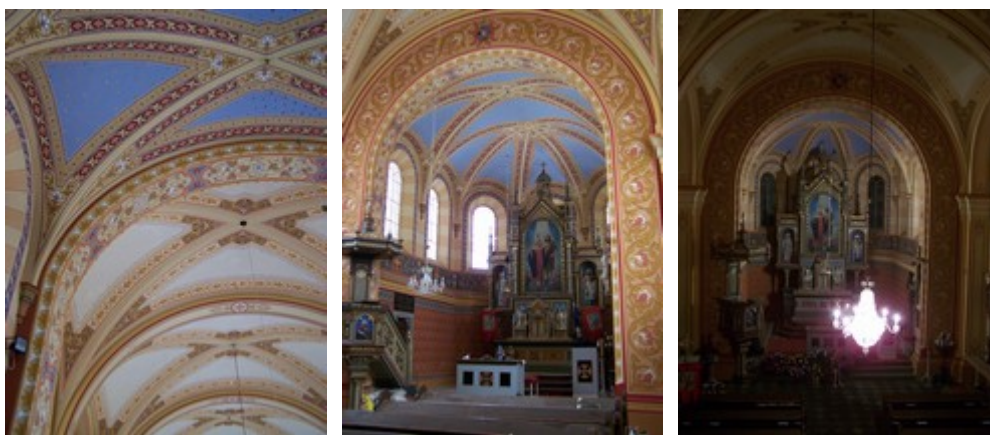
Závěrečná barevná retuš u zachovalých částí probíhala imitativně plošnou lazuroou. Ostatní plochy byly opraveny rekonstrukčně podle dochované barevné škály. Při přípravě barev bylo zvoleno paropropustné pojivo.

Shrnutí a výsledný stav po restaurování:

Kostel sv. Jana Křtitele se nám dochoval v ucelené podobě od jeho vzniku po současnost a díky jeho včasné obnově a restaurování je ojedinělým dokladem uměleckého projevu konce 19.století.

Součástí obnovy bylo také zrestaurování původního skleněného lustru. Lustr pochází ze skelné hutě založené 1836 Chyšeckým farářem. Huť založená u osady Cetule nedaleko Bratřic, byla v provozu 40 let.

Zdroj: jiri.stefan@strahovskyclaster.cz, pavel.srotyr@strahovskyclaster.cz

Literatura:

- **Poche, Emanuel a kol:** *Umělecké památky Čech. Díl 4*, Praha 1982, s. 198.
- **Soukup, Josef.:** *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese pelhřimovském*, Praha 1903, s. 59.
- **Hampl, Petr:** *Restaurátorská zpráva, Malířská výzdoba interiéru kostela sv. Jana Křtitele ve Velké Chyši*, Pacov 2009

Internet:

- www.velkachyska.cz, vyhledáno 16. 2. 2010
- www.bratrice.cz, vyhledáno 16. 2. 2010